Vzdelávame umením 2020

REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKO V LEVICIACH

fond na podporu umenia

REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKO
V LEVICIACH

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach

- je kultúrno-vzdelávacia organizácia
- je rozpočtovou organizáciou Nitrianskeho samosprávneho kraja so samostatnou právnou subjektivitou
- územne pôsobí v 89 obciach okresu Levice
- organizuje podujatia: súťaže, festivaly, prehliadky, besedy, výstavy okresného, krajského, celoslovenského a medzinárodného charakteru
- uchádza sa o získanie financií z rôznych grantov
- hlavné poslanie:
  - vyhľadávanie, ochraňovanie, uchovávanie a sprístupňovanie kultúrneho dedičstva na úrovni amatérskej tvorby
  - prehlbovanie vzťahu ku kultúrnej identite národa, národnostných menšín, etnických skupín
  - vychovávať umením a k umeniu
  - rozvíjať záujmovú činnosť
  - vzdelávať
  - napomáhať sociálnej prevencii

fond
na podporu
umenia

Vzdelávame umením
20-452-00538
4.5.2 Kultúrno-osvetové aktivity

Projekt predstavuje súbor edukačných aktivít zameraných na vzdelávanie detí, mládeže a dospelých prostredníctvom kultúrno-osvetových aktivít primárne zameraných na oblasť tradičnej kultúry a osvojovania si tradičných zručností. Projekt je zameraný na rozvoj nových a inšpiratívnych metód a foriem trávenia voľného času s dôrazom na kultúrnospoločenský rozmer, vzdelávanie v oblasti miestnej a regionálnej kultúry.

Vzdelávame umením predstavuje 26 aktivít, ktoré vám bližšie predstavujeme v tomto bulletine. Prebiehali počas celého roka 2020 na rôznych miestach okresu Levice v Nitrianskom kraji.

OBSAH

Srdce v ruhu /6-9
- výtvarno/remeselné workshopy
- vzdelávacie aktivity so spoločenským a sebapoznávacím charakterom, celoživotné vzdelávanie dospelých

Fotografický a filmový workshop /10-12
- trojdňový vzdelávací workshop

Letný fotografický workshop /13-15
- trojdňový vzdelávací workshop

Týždeň v tanečnom dome /16
- workshopy zamerané na výučbu ľudového spevu a detských hier

Metodika výučby ľudového tanca /17-18
- celodenné workshopy zamerané na výučbu metodiky ľudového tanca, jedinečná forma odborného vzdelávania pre pedagógov a tanečníkov

Srdce v kruhu

10 výtvarno/remeselných techník
Mira Office, Levice a MC Kontakt v Leviciach

Séria desiatich výtvarných workshopov, ktorých náplňou je naučiť sa alebo priblížiť účastníkom rôzne výtvarné techniky pod vedením odborných lektorov. Časť workshopov sa uskutočnila v priestoroch Mira Office v Leviciach a časť v priestoroch MC KONTAKT v Leviciach. Vzhľadom na situáciu s koronavírusom sme niektoré techniky presunuli na druhú polovicu roka, čo však neovplyvnilo záujem vopred prihlásenej skupiny účastníkov a úspešne sa uskutočnili.

Začali sme 28.1. technikou quillingu. Túto techniku sme ponúkli prvýkrát pri výrobe mandaly lásky a zožala veľký úspech. Je to nádherné umenie z papiera, ktoré vôbec nepatrí medzi nové trendy, ale je známe už stovky rokov, kedy ho využívali na imitáciu zlata a striebra pri filigránskych prácach. Základom tejto techniky je rolovanie, stláčanie, krútenie a rôzne iné tvarovanie prúžkov papiera, ktoré sa následne aranžuje a vytvárajú sa tak nádherné originálne vzory. Lektorkou bola odborníčka na túto techniku Marína Tuzhinskaja. Zopakovali sme si to ešte raz, 30.6., vyrábali sme si touto technikou dekorácie podľa vlastnej fantázie.

11.2. sme pracovali technikou paverpolu a vyrobili si obraz. Paverpol je tekuté tužidlo, ktoré sa používa na spájanie textilu, prírodných a iných materiálov. Pomocou tohto lepidla sa dajú vyrobiť krásne umelecké sochy do interiérov, záhradné sochy, obrazy, dekoratívne ozdoby rôzneho druhu. Hotové dielo je odolné mrazom. Lektorkou bola Irena Drapčaťová, ktorá viedla workshop touto technikou aj 23.6., kedy sme si vyrábali rôzne dekorované vajíčka.

25.2. sme pokračovali s ďalšou odbornou lektorkou Göbö Korpás Judit na tému: drevené svietiace podložky pod poháre. Opäť veľmi zaujímavá technika s prácou so svietiacim gélom.

Medzi účastníčkami tiež veľmi obľúbená technika je pletenie z pedigu. Pedig sa vyrába z lianovej palmy „Calamus rotang", čeľade Arecaceae, u nás skôr známej ako ratan. Ratan sa ťaží v subtropickom pásme, predovšetkým v juhovýchodnej Ázii. Najkvalitnejší ratan na výrobu pedigu rastie v Indonézii, niektorý dorastá až do dĺžky 100 m a priemeru 8 cm. Na výrobu pedigu sa používajú všetky časti ratanu. Pre pedig, používaný na pletenie, je najkvalitnejšia stredná časť ratanu, ktorá nie je príliš tvrdá ani príliš mäkká.
Touto technikou sme pracovali 9.6., kedy sme si vyrábali košík a 16.6. podnos. Workshop práce z pedigu viedla skúsená lektorka Zlatica Turčeková.

Po letných prázdninách, dňa 22.9. sme sa stretli opäť, kedy sme pokračovali objavovaním nových možností pri práci s materiálom. Pod vedením lektorky Göbö Korpás Judit si účastníčky workshopu vyzdobili kvetináč pomocou praskajúceho gélu a 3D techniky.
Aj z ďalšieho workshopu, ktorý sa uskutočnil 13.10., kedy sme si maľovali na ryžový papier svoj farebný svet, sme si odniesli domov nádherné umelecké diela, ktoré potešia každú domácnosť alebo ako darček pre svojich blízkych. Posledným, desiatym, stretnutím dňa 14.10. sme zavŕšili projekt a pod vedením lektorky Göbö Korpás Judit pracovali technikou mix médiá, teda tvorba ľubovoľnou technikou na rôznu tému, alebo také recyklovanie materiálu, ktorý zostal po predošlých workshopoch, pripomenúť si alebo vyskúšať si už naučené. Tieto výtvarné workshopy sú veľmi obľúbené, je o ne pravidelne neutíchajúci záujem a my, ako organizátori, sme tomu veľmi radi. Do budúcna sa budeme snažiť ponúknuť záujemcom ďalšie výtvarné a remeselné workshopy pod vedením odborných lektorov.

3 vzdelávacie aktivity so spoločenským a sebapoznávacím charakterom, celoživotné vzdelávanie dospelých

23.1. Poznám moje lepšie JA
6.2. Strach z budúcnosti
5.3. Ako sa tvoria pocity viny
Voľnočasové centrum Modrý lúč, Šahy

Ženské stretnutia v Šahách si vyžiadali samé ženy, ktoré sa stretávajú druhým rokom v centre Modrý lúč. Cieľom a zároveň aj názvom týchto stretnutí je Sebapoznávanie a kreatívne sebavyjadrenie.
A možno sa teraz pýtate: „Na čo sú ženské stretnutia dobré?"
Podporné skupiny robí lektorka Jana Almaja Vaculčiaková 14 rokov a vidí v nich obrovský význam. Môžeme ich vnímať ako súčasť prevencie duševného zdravia alebo aj bezpečným miestom pre celoživotné vzdelávanie sa dospelých.
Konkrétne ženské stretnutia v bezpečnom prostredí sú časom zastavenia sa v každodennej realite. Vytvárajú príležitosť na hlbšie rozhovory o témach, ktoré ženy zaujímajú a často sa nemajú s kým o týchto témach porozprávať. Vytvárajú priestor na porozumenie sebe aj iným ženám, na vnímanie ženského života, ktorý je poskladaný z vývojových fáz a v každej z týchto fáz zažívame určitý druh skúseností. Rozdiel je v tom, ako k nim každá z nás pristupuje. Tu sa môžeme vzájomne inšpirovať, podporiť pri prekonávaní prekážok, nadviazať rôzne formy spolupráce, vytvoriť hlbšie priateľské vzťahy so ženami, ktoré sú podobne zmýšľajúce ako my.

6 keramických workshopov

Voľnočasové centrum Modrý lúč, Charitas Saag, Šahy

Občianske združenie už od roku 2007 pracuje s marginalizovanými skupinami obyvateľstva. V zmysle predmetu svojej činnosti sa snaží o vybudovanie systémového prístupu v riešení otázky životných podmienok margnalizovaných skupín obyvateľstva. A práve do tohto prostredia sme situovali našich šesť keramických workshopov pod vedením keramičky Adrien Kutakovej. Skupinu, ktorú sme vzdelávali, tvorili deti a dospelí s rôznym telesným či zdravotným postihnutím.

Začali sme 23. januára vytvorením si vlastnej šperkovnice. Niektorí účastníci sa s hlinou stretli prvýkrát, a tak lektorka Adriena Kutaková trpezlivo vysvetlila celý tvorivý postup. Na ďalšom stretnutí 6. februára sme pokračovali úžitkovou keramikou. 5. marca sme pracovali na keramickom obrázku. Podľa pripravených šablón sme vytvárali zvieracie motívy: mačky, ryby, žabky. Veľkosť a kontúry boli dané, ale výplň, výraz a štruktúra už bola na kreativite autora. Po vypuknutí prvej vlny pandémie korona vírusu a po trojmesačnej odluke sme za sprísnených hygienických podmienok pokračovali až 27. mája. Rozvaľkanú hlinu sme vtláčali do prázdnych kartónových plát od vajíčok, a tak si účastníci vytvárali svoje vlastné držiaky na vajcia alebo pekné šperkovnice. 4. júna sme rozšírili naše výrobky o nové: vázy a poháre. Na účastníkoch bolo badateľné, ako sa z mesiaca na mesiac zlepšujú, nachádzajú záľubu v práci s hlinou. Nakoľko nám „výtvory" od januára pekne vyschli, naplnili sme vypaľovaciu pec. 18. júna sme začali výrobky finalizovať - glazúrovať. Nanášali sme farebný prášok zmiešaný s vodou na podklad, ktorý sa nechal zaschnúť.

Na záver sa potrebný čas vypálili v peci.
Výrobky vyzerali úžasne! Bolo poznať každého osobitý štýl, farebné cítenie, prevedenie a možno aj životný osud....

Fotografický a filmový workshop

trojdňový vzdelávací workshop na témy:
Transfer na pevný podklad
Svetlo a čas
Aj my sme les

7.- 9.2.2020 Tajch Nová Baňa

Fotografický workshop je jednou z príležitostí, kde sa účastníci môžu učiť a hlbšie sa zamerať na svoje znalosti z fotografie a môžu získať praktické skúsenosti v oblasti ich záujmu, plní odbornú a praktickú úlohu . Cieľom vzdelávania na workshopoch je aj neustále zvyšovanie úrovne prác, výstav a fotosúťaží či už na regionálnej, ale aj na celoslovenskej či medzinárodnej úrovni. Ďalším cieľom je prispieť k metodickému a odbornému vzdelávaniu amatérov. Zámerom je využiť jedinečnú príležitosť účastníkov spolupracovať s profesionálnymi fotografmi, a teda učiť sa od lepších, skúsenejších. Zároveň sa v neposlednom rade propaguje význam fotografie, ako jedného z najvýznamnejších výtvarných umeleckých médií.

Nášho workshopu sa zúčastnili záujemcovia, ktorí si na svoj koníček nachádzajú čas počas svojho voľna, ale aj tí, ktorí sa chcú hlbšie ponoriť do zákutí fotografického umenia. V neposlednom rade si mohli obohatiť svoje portfólio o fotografie vysokej úrovne, pretože podujatie sa dialo pod vedením skúsených lektorov, ktorí sa ochotne delili s účastníkmi o svoje dlhoročné skúsenosti. Tentokrát sme sa stretli v príjemnom prostredí Penziónu Tajch v Novej Bani. Pracovalo sa v troch skupinách:

Svetlo a čas

prof. Ing. Mgr. Ľubo Stacho: „Na workshop som pricestoval v piatok 7.2. 2020 a hneď po večeri som odprezentoval vlastnú tvorbu, v ktorej robím výskum putovania času a jeho zachytenia fotografickou cestou. V mojej pedagogickej práci mi ide aj o priblíženie histórie a hodnôt našej krajiny. Na druhý deň sme dvoma osobnými autami vyrazili do Kostolian pod Tribečom, kde sme už mali dohodnuté, že miestny pán farár Lukáš Ložek nám sprístupní románsky kostolík, ktorého začiatky výstavby siahajú až do obdobia Veľkej Moravy, čiže nad krajinou sa týči už vyše 1100 rokov. Objednal som pekné slnečné počasie a táto prosba bola vyslyšaná. Po základnom zoznámení s históriou kostola sme začali pracovať. Fotografovali sme vyše 5 hodín a zachytávali sme putovanie svetla cez okienka kostolíka, niektorí študenti sa sústredili aj na iné detaily. Po návrate sme konzultovali nafotené obrazy a vybrali sme najlepšie fotografie na tlač a prezentáciu video projektorom. V spolupráci s lektorom Gabom Kosmálym sme vytlačili práce študentov a tlač bola na vysokej úrovni, aj keď sme sa pohybovali mimo profesionálneho štúdia. V nedeľu doobeda sme práce odprezentovali pred všetkými účastníkmi. Spokojnosť študentov bola vysoká či už s dielňou, ubytovaním, stravou, ale hlavne s výsledkami a tým, že za dva dni sa naučili úžasné veci, spoznali niečo mimoriadne z našej kultúrnej histórie. Väčšina frekventantov chce v tomto výskume pokračovať.“

Transfer na pevný podklad

Gabriel Kosmály: „Obsahom workshopu Transfer na pevný podklad bolo osvojenie si techniky termotransferu fotografie na cudzí podklad, v našom prípade na drevený materiál. Výber motívu výsledného obrazu nebol tematicky ohraničený, ale obsahoval tri motivačné variácie. Prvá sa týkala inscenovaného portrétu s presahom do apropriácie, druhá diptychu a citácie a tretia využitia vlastného už existujúceho obrazu s prihliadnutím na charakter výsledného transferu. Účastníci prijali témy s pochopením a nebývalým záujmom pracovali až do noci. Výsledné práce boli na profesionálnej úrovni a záujem respondentov o možnosti techniky pretrvával ešte dlho po workshope. Prejavovalo sa to dodatočnými otázkami a usmerneniami na školiteľa prostredníctvom internetu. Myslím, že cieľ workshopu bol zmysluplne naplnený a vznikli naozaj hodnotné práce, ktoré obohatili vedomosti o netradičných formách využitia fotografie ako výtvarného média.“

Peter Drmlík: „Keď som rozmýšľal nad video workshopom, a teda hlavne nad témou alebo technikou, ktorú by som sa snažil zúčastneným sprostredkovať, napadlo mi viacero možností. Prvou bol pomerne klasický prístup – dokumentácia prostredia, prírody a krajiny v rôznych častiach dňa. Druhou možnosťou bolo zachytenie tzv. mikro krajiny, čo je technika, pri ktorej sa využívajú hlavne objektívy určené pre makro a mikro fotografiu. Okrem toho som účastníkom kurzu ponúkol ešte možnosť celé krátke video, ktoré malo na kurze vzniknúť, vyrobiť metódou „stop motion“, čo je v podstate stop trik – človek nasníma jedno políčko, potom zmení veci pred objektívom a exponuje ďalší záber. Spojením týchto záberov vznikne niečo ako animovaný film. Táto technika ľudí veľmi zaujala a všetci sa rozhodli, že svoju prácu budú realizovať práve takto. Keď sme sa však nad tým zamysleli, rýchlo sme pochopili, že aj nasnímať a pri tom fyzicky premiestňovať pred každou expozíciou predmety v zábere, je veľmi prácne, zaberie to veľa času a jeden autor by pravdepodobne nestihol svoju prácu vo vymedzenom čase dokončiť. Tak sme sa dohodli, že budeme pracovať ako skupina spoluautorov. Týmto spôsobom sme stihli náš projekt dokončiť a vzniklo krátke video – Záhada Tribečského pohoria.“

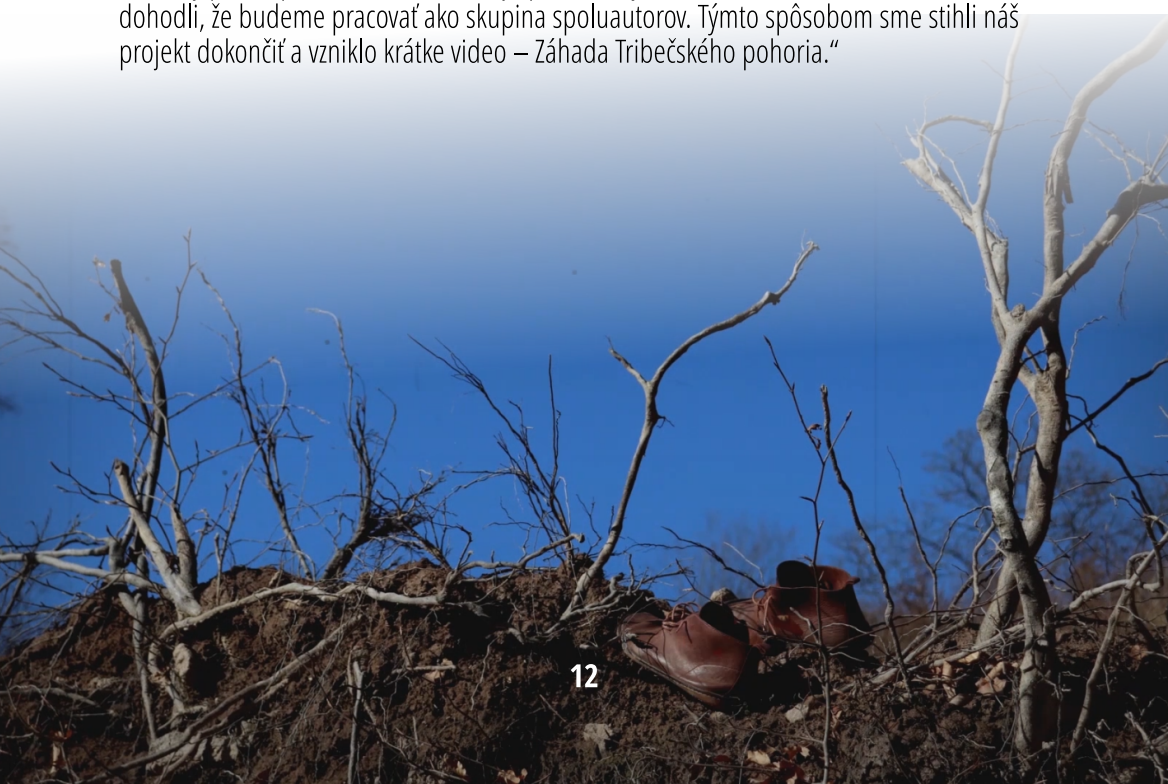

Letný fotografický workshop

trojdňový vzdelávací workshop na témy:
Transformácia fotografického obrazu na textilný podklad
Akt klasicky a luminograficky

28.- 30.8.2020 Tajch Nová Baňa

Akt klasicky a luminograficky, lektor Kamil Varga
Kamil Varga: „Tento workshop sme mali rozdelený na dva veľmi odlišné prístupy. Jednak na klasické ateliérové svietenie aktu a luminografia aktu svetlom. Časovo sme si to rozdelili tak, že večery patrili luminografii a deň klasickému ateliérovému svieteniu. Koncepcia bola zvolená, aby to bolo predovšetkým pestré. Pri klasickom fotení aktu sme prešli úplne od tých najtypickejších, najklasickejších prístupov, od liniek (hovorí sa tomu krajina tela alebo lowkey), kedy máme modernistický prístup, ktorý vznikol začiatkom 20. storočia. Charakteristické pre tento štýl sú linky, výrazy tela v protisvetle... Fotili sme aj dynamickejší akt s pomocou ventilátora, drapérie, textilu, využívali sme mikroténové fólie, atď. Zámerne som zvolil tento spôsob, aby účastníci vedeli, že klasický ateliérový akt môže byť veľmi pestrý. Skúšali sme aj ďalšie prístupy – do romantizmu, aby to bolo v ateliéri čo najzaujímavejšie.
Večer sme využili exteriér za chatou, pretože ohne sú moja špecialita- luminografia ohňa, maľovanie ohňom. To bolo finále, taká pekná bodka na záver workshopu. Myslím, že všetci účastníci boli spokojní, okrem modelky, ktorá sa veľmi bála, že ju upálime :-). Účastníci boli fajn, nafotili krásne fotky, ktoré sme si posledný deň premietli. Hlavne nafotili veľa, preto sa „chudáci" museli dlho do noci trápiť s výberom, pretože, ako hovorili, nafotili asi tisíc fotiek na osobu. Len prebratie takého množstva trvá niekoľko hodín, potom ešte úpravy..."

Fotografický transfer na textil, lektor Gabriel Kosmály:
„Tento workshop nadväzoval na predošlý, konaný v zime, kedy sa pracovalo s tepelným prenosom fotografie na MDF materiál. Výsledky a nadšenie respondentov následne vyústili do ďalšieho, na tomuto podobnú tému, a to na „prenos fotografie na textil a iné materiály". Zúčastnení fotografi spracovali pomocnú tému Génius loci Nová Baňa.
V prípade nevyťaženia tejto témy mali možnosť použiť iné, resp. vopred vytvorené fotografie a transformovať na spomínané materiály. Najčastejšie sa pod vedením lektora využívala technika montáže – sendviču, pomocou ktorej vznikali zaujímavé výsledky.
Na prenos sa používali materiály ako plátno, textília, kartón, drevená dyha. Výsledky sa v nedeľu dopoludnia prezentovali vo forme individuálnych výstupov, kedy autori sami vysvetlili svoj zámer a priblížili ostaným postup pri vzniku nového diela."

Jiří Skřipský

Ladislav Turic

Ladislav Turic

Týždeň v tanečnom dome

päť workshopov zameraných na výučbu ľudového spevu a detských hier

29.6. -1.7.2020
Bátovce, Levice, Starý Tekov, Hronské Kľačany a Tlmače

V projekte Vzdelávame umením sa nám opäť podarilo otvoriť nový ročník Týždňa v tanečnom dome. Napriek pôvodnému plánu uskutočniť projekt v 30 obciach okresu Levice sa nám kvôli vzniknutej mimoriadnej situácii s COVID-19 podarilo realizovať tanečno-pedagogické dielne len v 5 obciach: Bátovce, Levice, Starý Tekov, Hronské Kľačany a Tlmače. Napriek tomu sme, ako aj po minulé ročníky, vytvorili jedinečnú formu odborného vzdelávania pre pedagógov i mladých tanečníkov z regiónu. Spolu s lektorom a tanečným pedagógom Mgr. Alfrédom Linckem a so živou ľudovou hudbou Miroslava Vargica mali účastníci možnosť v tvorivých dielňach oboznámiť sa s ľudovými nástrojmi, získať teoretické poznatky, ktoré boli doplnené praktickými ukážkami cvičení zameraných na tanečno - pedagogickú prácu s rôznymi vekovými kategóriami interpretov. Celkovo sa Týždňa v tanečnom dome zúčastnilo 137 mladých tanečníkov a tanečníc spolu so svojimi pedagógmi.
Cieľom tohto jedinečného projektu je organizovanie priamej a dynamickej výmeny názorov a skúseností, a tak prispieť k rozvoju tvorivosti v oblasti metodiky výučby ľudového tanca.

Metodika výučby ľudového tanca
dva celodenné workshopy

7.3.2020 DK Starý Tekov
5.9.2020 Pukanec

Cieľom projektu je vzdelávať deti a mládež pod vedením odborných lektorov. Vytvoriť jedinečný priestor pre oboznámenie sa s rôznymi typmi pohybu jednoduchými prostriedkami. Z pôvodne 8 celodenných tanečných workshopov sa podarilo kvôli pandémii zorganizovať len dva. Prvý sme uskutočnili v Starom Tekove 7.marca 2020 a druhý 5. septembra 2020 v Pukanci. Workshopy boli tematicky zamerané tak, aby poskytli účastníkom najnovšie informácie z oblasti metodiky výučby ľudového tanca. Dôraz sa kládol predovšetkým na tanečno-pedagogickú prácu s rôznymi vekovými kategóriami, rozvoj pohybu hravým spôsobom. Teoretické poznatky boli dopĺňané praktickými cvičeniami (príprava, štruktúra nácvikov). Účastníkmi prvého workshopu boli mládežníci z detského folklórneho súboru Tekovanček zo Starého Tekova, ktorý vedú manželia Jakub a Veronika Oťázikoví. Deti pracovali pod odborným vedením lektora Mgr.art.Martina Urbana, PhD., ktorý pracuje ako vysokoškolský pedagóg, umelecký šéf a choreograf Univerzitného folklórneho súboru Mladosť. Je choreografom a režisérom folklórnych festivalov, metodikom pre tanec (predovšetkým ľudový, základy tanca všeobecne, rytmiku a využitie rôznych žánrov v inscenačnej praxi).
Druhý workshop Metodiky výučby ľudového tanca sme zorganizovali pre detský folklórny súbor Lisna z Pukanca. Vedúce súboru Žofia Kyseľová a Erika Kašiarová si spoluprácu s odborným lektorom veľmi pochvaľovali. Tentokrát prišiel odborne poradiť Mgr. Alfréd Lincke. Interpret ľudového tanca, tanečný pedagóg TS Partia, vedúci detského folklórneho súboru Tancovadlo, známy tiež z TV show „Zem spieva", porotca tanečných folklórnych prehliadok, člen Poradného zboru – Folklór a folklorizmus pri NOC Bratislava bol s deťmi i organizáciou rovnako spokojný.
Pevne veríme, že workshopy splnili svoj cieľ, boli naplnené nielen v teoretickej, ale predovšetkým v praktickej rovine konštruktívnou prácou, ktorá určite priniesla účastníkom mnoho podnetov, inšpirácie a tvorivých nápadov, ktoré vo svojej činnosti naplno využijú.

Tance z Kokavy nad Rimavicou

VYDAVATEĽ **Regionálne osvetové stredisko v Leviciach (ROS)**
ZODPOVEDNÁ **Alžbeta Sádovská, riaditeľka ROS**
ZOSTAVILI **Metodici ROS v Leviciach**
GRAFICKÝ DIZAJN **Boris Beláni, ROS**

NÁKLAD **200 kusov**
ROK VYDANIA **2020**

Vizuálny materiál použitý v tejto brožúre je z fotografického archívu ROS v Leviciach.

roslevice.sk | /roslevice

REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKO V LEVICIACH

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

podujatie z verejných zdrojov podporil a hlavným partnerom podujatia je fond na podporu umenia